

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 10. srpna 2011 č. 596

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. (sněmovní tisk č. 428)

Vláda na jednání své schůze dne 10. srpna 2011 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. (sněmovní tisk č. 428), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

Předložený návrh zákona se pokouší zajistit ochranu zájmům, které již v platném právním řádu České republiky chráněny jsou, a to jednak v rovině občanskoprávní, úpravou ochrany osobnosti, ale částečně také v trestním zákoníku. Navíc tak činí způsobem zcela nevhodným, neboť užívá naprosto nejednoznačné pojmy, které by v případě přijetí tohoto návrhu způsobovaly v praxi významné výkladové a aplikační problémy. Ve vymezení základní skutkové podstaty nově navrhovaného trestného činu se jedná především o pojmy „neoprávněně“ a „v rozporu s veřejným zájmem“.

Pojem „neoprávněně“ sice trestní zákoník v některých skutkových podstatách trestných činů užívá, ovšem vždy ve vazbě na konkrétní právní úpravu týkající se určité činnosti. Nemá-li se v tomto případě jednat o úpravu sledování v souvislosti s trestním řízením, což z návrhu ani důvodové zprávy nevyplývá, oprávněné „sledování“, respektive „získávání poznatků s použitím elektronického nebo jiného technického zařízení sloužícího k pořizování záznamu nebo přenosu zvuku nebo obrazu“, žádný jiný platný právní předpis neupravuje. Navíc návrh předpokládá postih pachatelů nového trestného činu zákazem činnosti, avšak není zřejmé, v čem by tento zákaz činnosti měl spočívat, když trestní zákoník tento trest vymezuje v § 73 odst. 3 jako zákaz výkonu určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis.

Pokud jde o pojem „veřejný zájem“, ten trestní zákoník užívá pouze v § 31 odst. 2 k vymezení „přípustného rizika“, jako jedné z okolností vylučujících protiprávnost, avšak v žádném případě k vymezení objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu. V tomto směru návrh dokonce vzbuzuje pochybnost o deklarovaném souladu s ústavním pořádkem, neboť podle čl. 39 Listiny základních

práv a svobod „jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem“, zatímco podle návrhu v předloženém znění by toto stanovení bylo provedeno odkazem na naprosto neurčitý „veřejný zájem“.

Problematické jsou však i některé další pojmy, které návrh užívá, jako například pojem „poznatky“ v navrhovaném § 180a odst. 1, pojem „zajistí“ v navrhovaném § 180a odst. 2 či pojem „v obydlí“ v navrhovaném § 180a odst. 3.

Dále není zřejmé, z jakých důvodů se v navrhovaném § 180a odst. 2 na dokonany trestný čin povyšují jednání, která jsou v podstatě přípravou či pokusem, popřípadě některou z forem účastenství, když trestní zákoník obecně u těchto vývojových stádií a účastenství stanoví stejnou trestní sazbu.

Za zcela nedůvodnou a nevhodnou lze považovat také navrhovanou změnu v § 354 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, na základě které by vymezení trestného činu „nebezpečné pronásledování“ prováděného formou sledování bylo zúženo na případy sledování „neutajovaným způsobem“, neboť sledování „utajeným“ způsobem může být považováno taktéž za velmi zatěžující, například v případech, kdy jsou pronásledované osobě „pouze“ sdělovány informace získané utajovaným sledováním s cílem vytvořit na tuto osobu tlak.